

ДО
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ПО
ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТ НА
НОВ ИЗБОРЕН КОДЕКС

КОПИЕ ДО:
ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ КЪМ ВКИК

СТАНОВИЩЕ

от Стефан Павлов Начев, с адрес: гр. Перник, ул. Клемент Готвалд 10/100
e.mail: s.nachev@abv.bg

Относно: Проект за Изборен кодекс №354-01-96/12.12.2013 г., внесен от н.п. Мая Манолова и група народни представители

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВКИК,

Моля да приемете моите най-искрени поздравления за положеният труд и Вашите усилия да изслушате и вземете под внимание направените предложения за изготвянето на нов изборен кодекс. Предложеният от Вас проект има нова и различна структура. За първи път гражданите ще могат да гласуват и за личности при изборите за народни представители и за общински съветници чрез преференциално гласуване. Въвеждането на машинно гласуване и отпечатването на хартиените бюлетини в печатницата на Българската народна банка при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа са все нови и безкрайно положителни неща.

Наред с това забелязвам запазването в новият проект на привилегиите при регистрация на кандидатите от партийните листи спрямо независимите кандидати от действащият в момента изборен кодекс. Със запазването на тези привилегии се нарушава Чл. 6. (2) от Конституцията на Република България, който забранява привилегиите основани на убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение. Така не се спазва едно от основните искания на гражданите за осигуряване на равнопоставеност на участниците в изборния процес.

Конкретно привилегиите за кандидатите от партийните листи се изразяват в следното:

1. Несъразмерност на депозитите за участие в изборите (Чл. 129. (1)):

- за партии - 2 500 лв. – с този депозит могат да се регистрират до 480 кандидати за народни представители (чл. 253. (3)) или по 5,12 лв депозит за кандидат;
- за коалиции - 5 000 лв. – с този депозит могат да се регистрират до 480 кандидати за народни представители (чл. 253. (3)) или по 10,24 лв депозит за кандидат;
- за инициативни комитети – 100 лв. депозит за всеки кандидат;

2. Несъразмерност на необходимите подписи от избиратели за подаване на документи за регистрация на партии, коалиции и независими кандидати:

- за партии (Чл. 133. (3) т.5) – списък, съдържащ не по-малко от 2500 избиратели, подкрепящи регистрацията – с тези подписи могат да се регистрират до 480 кандидати за народни представители (чл. 253. (3)) или по 5,12 подписа на избиратели за кандидат;
- за коалиции (Чл. 140. (3) т.6) – списък, съдържащ не по-малко от 5000 избиратели, подкрепящи регистрацията – с тези подписи могат да се регистрират до 480 кандидати за народни представители (чл. 253. (3)) или по 10,24 подписа на избиратели за кандидат;
- за инициативни комитети (Чл. 257. (1)) – до 1000 подписа на избиратели, подкрепящи регистрацията за всеки кандидат;

Допълнително ограничение за независимите кандидати е, че трябва да съберат подписите си само в един изборен район, докато за партиите и коалициите няма такова изискване.

3. Неравнопоставеност при образуване на кандидатски листи

- Чл. 156. (1) Всеки независим кандидат, образува самостоятелна кандидатска листа;
- Чл. 156. (2) Кандидатите на партиите и коалициите участват в изборите с обща кандидатска листа;

Привилегията за партиите и коалициите е в това, че събирането на всички техни кандидати в общи листи способства за концентрирането на гласовете им, а ситуирането на всеки независим кандидат в отделна листа обуславя разпиляването на гласовете им и лишаването им от мандати, пропорционални на получените гласове. Това поставя независимите кандидати в неизгодна позиция.

4. Привилегия на партийните кандидати да се кандидатира в два изборни района

- Чл. 254. (1) Кандидат за народен представител може да бъде предложен за регистриране само от една партия или коалиция най-много в два многомандатни изборни района;
- Чл. 254. (4) Извън случаите по ал. 1, независим кандидат за народен представител може да бъде предложен за регистриране само от един инициативен комитет и само в един многомандатен изборен район;

Въпреки масовото недоволство, изразено в много становища, по необясними за мен причини, тази привилегия е запазена и в новият проект за изборен закон.

С цел премахване на противоречието в настоящият проект за нов изборен кодекс с Чл. 6. (2) от Конституцията на Република България и във връзка с посоченото по-горе

ПРЕДЛАГАМ:

1. В новият изборен кодекс да отпаднат всички текстове свързани с регистрацията на партии и коалиции, като и на техните листи.
2. Регистрирането на всеки кандидат, независимо да ли е независим, партиен или коалиционен да става по една единна процедура за независим кандидат посредством индивидуален инициативен комитет.

3. Всеки кандидат да има право на регистрация само в един изборен район.
4. За многомандатните изборни райони след регистрирането на всички кандидати в съответните изборни комисии, те да имат право да формират партийни и коалиционни листи за изборния район, за който имат регистрация. Независимите кандидати, останали извън партийните и коалиционните листи в съответния изборен район да формират една обща гражданска листа или листа на независимите кандидати за съответния изборен район.
5. Гражданските листи (листите на независимите кандидати) от отделните многомандатни райони да формират обща, национална гражданска листа (национална листа на независимите кандидати), която да участва в пропорционалното преразпределението на гласовете между отделните изборни райони наравно с партийните и коалиционните листи. Наличието на преференциално гласуване е гаранция за справедливото подреждане на кандидатите вътре в тези листи.

15.01.2014 г.
гр. София

С уважение:
/Стефан Начев/